

DEBRECZEN

Szerkesztőség: Debrecen, Bajcsy-Zsilinszky utca 1. sz. földszint. (Arany Bika bérház.) Tel.: 113. (7 mellék-állomással). Szerkesztőségi hivatalos órák d. u. 3-7-ig.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

Kiadóhivatal és nyomda: Bajcsy-Zsilinszky u. 1. sz. (Arany Bika bérház) felemelet. Tel.: 113. (7 mellék-állomással.) Hivatalos órák: reggel 8 órától este 6-ig.

Demokratikus erők találkozása az országépítés útján

írta: SZICEVHY CYULA

A magyar belpolitikai élet az ősz óta bővelkedik komoly és elhatározó eseményekben és nagy jelentőségű megnyilatkozásokban. Öt héttel ezelőtt tartotta meg a Független Kisgazda Párt Balatonkenesén második országos értekezletét. Az ott elhangzott határozatok mely visszhangot keltettek a magyar nép széles rétegeiben, természetesen elsősorban a Kisgazdapárt mögött felsorakozott tömegekben. Jónagham e lap hasábjain három cikkben méltattam a kenesei határozatok jelentőségét. A második kenesei értekezlet kétnapos tartalmassága és megítélésének után megjelölt a fejlődés útját, a követendő módokat, a legközelebbi időben elérendő célokat úgy a párt keretein belül, mint a koalíciós kormányzat síkján.

Egy héttel ezelőtt tartotta a Magyar Dolgozók Pártjának központi vezetése ülését, melyen a párt elvonulási vezető egyenit sejei körvonalazták a népi demokrácia fejlődésének irányát. A Dolgozók Pártja a magyar demokrácia legnagyobb partja, amely mint ilyen, vezetés szerepet tölt be a belpolitikában és a jövő kialakításában döntő szerepet játszik.

Ha összehasonlítást teszünk a két vezető párt által megjelölt legközelebbi feladatok tekintetében, úgy megállapíthatjuk, hogy összhangban áll a két párt a magyar belpolitika és gazdasági fejlődés legközelebbi céljának kitűzésében. Nem képez ellentétet az sem, hogy a Magyar Dolgozók Pártja a szocializmus építésének síkjára helyezi a legközelebbi feladatokat; ezek a feladatok a Kisgazdapárt és tömegei körében a társadalmi és szociális kiegyenlítődés, a magyar parasztság felemelésére irányuló törekvés jegyében hangzólyt.

Ez a találkozás hosszú időre megadja a további és még erőteljesebb koalíciós együttműködés alapjait és ezáltal egy nyugodt és biztos politikai fejlődés és gazdasági építés lehetőségét.

A magyar népi demokrácia egységei külpolitikai vonatkozásban a legtehetősebb, ez alapirányító és elhangzott megnyilatkozásokból, a kenesei határozat világosan leszögezte, hogy a béke erőknek ott van a helyük és míg nyugaton fegyverkeznek és attól sem riadnak vissza, hogy megkísérleljék újra fel támasztani a német fasizmust, addig mielőtt a Szovjetunió köré csoportosult népi demokráciák építkeznek és nepek biztonságára, a közélet emelésére fordítják erőiket. A Szovjetunió a világ legnagyobb katonai erejének birtokában meg akarja övni a népeket egy újabb háború szörnyűségeitől. Rákosi Mátyas MDP főtitkár részletekbe menően is megvilágította a külpolitikai helyzetet és megállapította, hogy nemzetközi méretekben nőnek a demokrácia erői és elsősorban a Szovjetunió erőknek növekedésére mutatott rá. Nincs tehát semmi eltérés abban a tekintetben, hogy Magyarországnak helye hol van a mind inkább kettészakado világban: ott találhatja meg boldogulását, ahol a demokratikus béke erői

örzik a népek békés építő munkáját.

A béket védeni és őrizni kell. Ezért van szükség erős néphadseregre, aminek kiépítését éppen úgy kívánja a Kisgazdapárt kenesei határozata, mint ahogyan Rákosi is az első feladatok sorába helyezte a demokratikus néphadsereg kiépítését.

A nézetek azonossága jegece seutik ki a koalíció megerősítése és megerősítése és az új Magyar Nemzeti Függetlenségi Front megalkotása tekintetében. Rákosi Mátyas szögezte le, hogy a koalíciós pártok egészséges fejlődése megadta a lehetőséget az új Függetlenségi Front megalkotására. A Kisgazdapárt kenesei határozata ugyancsak a szoros politikai együttműködésben látja a jövő fejlődés útját, a munkásság és a dolgozó parasztság szövetségének szilárd bázisa gyánál jelölte meg a demokratikus erők összefogását jelentő Függetlenségi Frontot. Mindkét oldalon teljes készség mutatkozik a munkás-paraszt szövetség meg szilárdítására és ugyancsak a reakció elleni fokozott küzdelemre.

A közel jövő feladatai a reakció és az ellenforradalmi szemem elleni fokozott küzdelem, melyben ugyancsak teljes összhang található a két párt elhatározásaiiban. A Kisgazdapárt feladatainak tekintet, hogy óvja a parasztságot az ellenforradalmi szemem, a passzivitás és a népi romantika kísértéseivel szemben. Tagadhatatlan, hogy a nyugati imperialista propaganda és háborús üzletés beszivárog az országba és éppen ezért minden öntudatos, demokratikus érzelmű magyarnak fel kell vennie a küzdelemet az ellen, hogy akár a mindenszentizmus formájában, akár a szűke reakció köpönyegében megfertőzze a lelkeket az ellenforradalmi szemem. Rákosi Mátyas joggal állapíthatja meg, hogy a demokrácia erői sokkal jobban összefonódtak, mint eddig és az új Függetlenségi Front programja sokkal messzemenőbb lesz, mint a négy évvel ezelőtt megalakult Fronté volt. Az új Függetlenségi Front szilárd bástyája lesz a népi demokráciának, erről a bástyáról leperognek a reakció még olyan megálkódott támadásai is. Pártunk is őszintén és határozottan vállalta és vállalja a tömegek felvilágosításának munkáját és kitartóan küzd azok ellen a demokráciaellenes és bomlasztó propagandá kisérletek ellen, amelyek akár partokon kívül, akár valamely magán „ellenzéknek” nevező pártban próbálnak a demokrácia ellen történi. Az, hogy Rákosi Mátyas keményen leszögezte: vége az eddigi túrmai politikának a reakcióval szemben, az érthető, mert hiszen a nyugati imperializmus mesterségesen folytatott népi demokráciánkma valóban életveszélyt jelent a reakció, snellyel szemben a füzdeleket felvenni alapvető kötelesség.

Éppen napjainkban folyik a nagy paraszti szervezés megalkotása. Az erre irányuló törekvésben egyaránt s egyesült erővel vesz részt a MDP és a

Angolszász szuronyok árnyékában folynak a nyugatberlini választási előkészületek

Berlin, dec. 4. Szuronyok és tankok árnyékában folynak a választások előkészületei Berlin nyugati megszállási övezetében, jelenti a berlini rádió. A rádió megszólaltatta a szovjet övezet polgári közéletének vezetőjét, aki kijelentette, hogy Berlin nyugati övezetében erőszakot községi választások a város szétszakításának teljességtelét előzzük. A november 30-i tömegünnetés, amelyen főmihllo dolgozó vett részt, világosan mutatja, hogyan vélekedik Berlin népe az alkotmányellenes választásokról. Az utóbbi napokban egymást követik Nyugat-Berlinben a katonai felvonulások, felöltözött szuronyos katonai őrszolgák sétálnak az utcákon, páncélosok félemlítik meg a lakosságot.

Ujabb jelentés szerint Berlin nyugati övezetében napról-napra fokozódik az erőszak a demokratikus elemek ellen. A tizezer főnyel rendőri készütség fellépése és viselkedése a náci módszerekre em-

lékeztet. Pénteken ismét a túlkapások és erőszakosságok egész sorozatát követték el a demokratikus gondolkodó lakosság ellen. A jobboldali pártok választási ülései, mindenki, aki közbeszóml mer, a legdurvább módon bántalmaznak. A schöbergi kerületben egy ilyen alkalommal asszonyokat is véresre vertek. Az amerikai tisztek nevetve néztek végig a jeleneteket. Mindezek az erőszakos

cselekmények azonban nem változtatnak azon, hogy a nyugati hatalmak elvesztették a játszmát. A légihíd összeomlása egyre világosabbá válik. Mióta az időjárás viszonyok rosszabbodtak, a brit és amerikai szállítmányok nem tudják már a szükséges elemiszervelejadagot behozni, tüzelőanyagban pedig igen nagy hiány van a nyugati városrészekben.

Szovjet válasz a berlini pénzügyi kérdésekkel kapcsolatban

Moszkvát jelentés közli azt a szovjet választ, mely a berlini pénzügyi kérdésekben elfoglalt szovjet álláspontot körvonalazza.

Branuglia azzal a javaslatával kapcsolatban, hogy Argentína, Belgium, Kanada, Kolumbia és Szíria képviselőiből állítsanak össze pénzügyi szakértői bizottságot, szovjet részről nem emelnek kifogást. Szovjet részről el fogják látni a

bizottságot a szükséges tájékoztatással.

Branugliának a berlini kérdésel kapcsolatban a „közelmű” napokban tett újabb javaslatáról a szovjet álláspont ugyanaz, mint Visinszkij a berlini kérdésben a bizottsági tisztes ülésén kifejtett. Meg kell még említenünk, hogy az úgynevezett „jó szolgálatok bizottságának” felállítására aligha vezet előrehaladást.

Nyarády pénzügyminiszter külföldi útjáról nem tért vissza, lemondott a miniszterségről és mandátumáról

Illetékes közlés Nyarádi Miklós szökéséről

Illetékes helyről közli: Nyarádi Miklós pénzügyminiszter novemberben hivatalos ügyek intézésének ürügyével külföldre utazott és kiküldetésének lejárvával nem tért vissza az országra.

Külföldi tartózkodási helyéről irásban benyújtotta lemondását pénzügyminiszteri megnevezéséről és képviselői mandátumáról, valamint bejelentette, a Független Kisgazdapártból való kilépését.

Nyarádi szökése azt mutatja, hogy a demokratikus pártoknak fokozottabb öberséget kell tanúsítaniuk a megbízottainknak felolós kormányzati funkciókra való kijelölésénél. (MTI)

Kisgazdapárt karöltve a nemzeti koalíciós párttal, Rákosi Mátyas beszédeiben a szocializmusnak faun való építését helyezte célterébe a gazdasági kérdések tagatásában. A Független Kisgazdapárt a maga részéről a szövetkezést olyanak találja, mely a kiegyenlítődés folyamatait a paraszti életforma megújítását eredményezi. Tehát nem gátolja a fejlődésnek, hanem sokkal inkább elősegíti. A kenesei határozatokban is leszögezte ezt a Kisgazdapárt és kezdetektől fogva hangsúlyozta, hogy a szövetkezés az önkéntesség elvén épülhet ki. Elégítéssel lehet megállapítani, hogy Rákosi Mátyas kifejezetten hangsúlyozta: rendkívül vigyázni kell arra, hogy a szövetkezés önkéntes legyen, mert nyomás vagy erőltetés csak kárt okoz. A Kisgazdapárt ugyanezt az elvet valija és nagy súlyt helyez arra, hogy semmiféle nyomás ne érvényesüljön a parasztságunk a szövetkezetekbe való tömörülésével kapcsolatban, hanem inkább a meggyőződés és a személyes példavonzása legyen az az erő, mely parasztságunkat a szövetkezés útjára vezet. A fali általános jöletének emelésénél a Kisgazdapárt nem hagyja figyelmen kívül, hogy a kapitalista terjeszkedés útját le kell zárni a kizsákmányoló rétegek gazdasági és politikai erejét meg kell szüntetni. Ebben a vonatkozásban is megvan az együttműködés útja a két párt között.

A MDP vezetősége gazdasági vonatkozásban új kérdéseket is vetett fel. Természetes, hogy ebben a vonatkozásban, mint az elen járó pártnak, kezdeményező szerepe van. Mind Rákosi

Mátyas, mind pedig Gerő Ernő közelművelésű miniszter, gazdasági vonatkozásban feltarták az új feladatokat, melyek gazdasági fejlődésünk hatalmas kontinjait jelölik meg. Hogy csak egy adatot ragadjunk ki, nemzetgazdaságunkban négy millió háromszáz millió forintot ruház be a Kormányzat a jövő évben. Ez a hatalmas összeg az ország erőinkből teremtjük elő, ami nagy megnyugtatásul szolgál arra, hogy milyen hatalmas erőforrásokkal rendelkezik a háború pusztításai után alig négy évvel ez az ország. A magyar dolgozó nép meg ellenségei által is elismert csodat teremtett az újjáépítéssel, a gazdasági élet talpraállításával. Most következnie ennek a hatalmas folyamatnak a második stációjára, amelyhez viszont az erők megfeszítése és kemény takarékoság szükséges. Ezt a felküzést pártunk megértéssel fogadja, mert hiszen általa a magyar nép jöletének biztosítását és életszínvonalának további emelését értjük el. Ezekkel a kérdésekkel még nem foglalkozhatott a kenesei értekezlet, de a Független Kisgazdapárt vezetői részéről elhangzott megnyilatkozások ebben a vonatkozásban is az együttműködés és együttműködés szükségességét hangsúlyozzák.

Pártvonalon mindkét pártnál folyamatban van, illetve részlet lezajlott az a tisztázási folyamat, aminek célja a demokráciaellenes elemek eltávolítása. A Kisgazdapárt a maga sorait megtisztítja, a Magyar Dolgozók Pártjának is most folyik a tagrevízió. Ennek a folyamatnak az lesz az eredménye, hogy az őszintén demokratikus erők még in-

kább összehozhatnak és kiküszöbölhetnek azok a zavaró momentumok, melyek egyes helyeken, főként az alsóbb szervezetelekben z nyugodt és eredményes együttműködés gátolói voltak.

Mindent összevetve a magyar nép látja, hogy a politikai fejlődés a két pártot keresztül jó eredményekre vezetett: addig is és jó kilátásokkal kecsegtető jövőre nézve is. Demokrácia és ideológiai ellenték nem képezhetnek választást magyar és magyar közötti amikok az ország egyetemes felvirágozása asaról és a nép általános boldogulásáról van szó. Egyesek leszögezték, hogy még mindig nem el a Kisgazdapárt az az uton, melyen a magyar demokrácia léteben megindult erre az a felület: el-megy addig míg a magyar dolgozó nép érdekében van, ameddig a dolgozó nép politikai, gazdasági és kulturális színvonalának emelését szolgálja. Ez a célvezető a magyar politikai és gazdasági fejlődést munkáló erőket. Ezek között nyugodt lelkiismerettel foglal helye a Független Kisgazdapárt, mely megújítottva sorait és ellenőrvé minden tevélygét a magyar népi demokrácia őszinté építője.

A demokratikus erők találkoztak az országépítés útján és ez a találkozás a jobb jövő záloga, biztosítéka annak, hogy a magyar dolgozó nép elmozdít az országépítésnek ahhoz a fokához, mely az egész magyar népnek boldogabb és szebb életet, biztonságot teremt és biztosít.

Gyermek felvételek
Horváth Istvánól
Simonffy-utca 1-b.

Tizenhárom évi feygházra ítélte a munkásbíróság dr. Tóth Lajos volt egyetemi igazgatót

Négytápas bírálgatás után szombati délelőtti ülésen a debreceni munkásbíróság dr. Tóth Lajos, a debreceni Tudományegyetem gazdasági hivatali igazgatója bűnügyében.

Szombaton még kihallgatta a munkásbíróság Zalánffy Béla egyetemi gazdasági felügyelőt, aki a pénzügyesekről tett vallomást. Előadta, hogy dr. Tóth Lajos a bankettre számra vásárolt lőke-abroszt, asztalkendőket, majd Solt Oszkár, a Terhivatal szakértője adta elő szakvéleményét, dr. Tóth Lajos ténykedésével súlyosan sértegette a hároméves tervet, a tervehalt nem megfelelően használta fel.

Ezután a perbeszédet követően dr. Tarasossy Béla államügyész súlyos, példás szigorú ítéletet kért. Az utolsó szó jogán dr. Tóth Lajos hosszabb beszédet tartott.

— Nem érzem ártatlannak magam — mondotta — nem akarom a hibámat kisebbíteni. Rámia-
tott arra, hogy ő demokratikus ér-
szelmű, a kultuszminisztériumban
az igazolóbizottság tagjaként mű-
ködött és mivel Siopla államtitkár
igazolásánál nem engedte magát
befolyásolni, tették át más beos-
ztásba, így került Debrecenbe, az
egyetemre. Az egyetemi tanárok
haragudtak rá, mert ő a fizikai
dolgozókkal tartott, nem a taná-
rokkal. Előadta, hogy mi végzett
élt és milyen tervei voltak. Az új-
építést ő végezte, a ravatalozó-
ból kultúrhatárt készített, mely-
fűrészt akart az egyetem területén,
hogy ezzel látsza és világítsa az
egyetemet.

Tévedtem — fejezte be — de
nem bűnözési szándékkal.

Egyórás tanácskozás után hirde-
tett ítéletet dr. Baecker József ta-
macsemlék. Bűnösnek mondotta ki
dr. Tóth Lajos, a hároméves gazda-

sági terv végrehajtását veszélyez-
tető bűntettben (szabotázásban) és
ezzel anyagi halmazzalban levő,
összefüggő folytatólágosan elköve-
tett hivatali sikasztás bűntetté-
ben és ezért 13 évi feygházra, 50
ezer forint vagyoni elégtétel meg-
fizetésére, 10 évi hivatalvesztésre,
Debrecen város területéről 5 évre
való kitiltásra, az ítéletnek hira-
pi közzétételére, azokról 15.000
forint pénzbüntetésre ítélte, amely
100 forintotként 1 napi feygházra
változtatható át. Eddigi fogságával
4 hónapot vett kitöltöttnek a mun-
kásbíróság.

A munkásbíróság megállapította,
hogy dr. Tóth Lajos elkövette a
szabotázást, a hároméves gazdasági
terv végrehajtásának veszélyezte-
tését, mivel a Nevelőképző Főis-
kola részére kiutalt 500.000 forint-
ból 150.000 ezer forintot nem meg-
felelően használta fel, súlyos vét-
kesség terhébe, mert más célokra
fordította. Ezzel kapcsolatos a hi-
vatali sikasztás, 65 ezer forint
tervhitelt sikasztott el, saját cél-
jaira fordította. A keskenyfilm,
zeneegyp. sz. vasárlásnál is súlyos
vétkesség terhébe.

Súlyosbítóknak vette a munkás-
bíróság, hogy könnyelmű életmó-
dot folytatott a pénz, amelyet bű-
nös úton szerzett, könnyelműen
költötte el, szórakozásra — az
építómunkát, az újépítést, veszé-
lyeztetve, a sorozatos visszaélés-
ekkel, könnyelmű életmóddal
rossz példát mutatott munkatársai-
nak és alárendeltjeinek, és ezek
is szabálytalanságot és visszaélést
követtek el. Enyhítőnek egyedül
családos voltát vette, de ugyanakkor
sok dolgozó családnak ártott.

Dr. Tóth Lajos idegesen, rezket-
ve, megtörve fogadta az ítéletet,
amely ellen fellebbezni nem lehet
így jogerős.

Hajdú megyében 28 földmives-szövetkezet működik

Hajdú vármegyében 28 földmí-
ves szövetkezet működik, ebből 21
vidéken, 7 pedig Debrecenben.
Ezeknek a földmives szövetkeze-
teknek, melyek mind igen szép
eredményrel dolgoznak, a mező-
gazdasági gépjármű felszerelésen
kívül fűszertüzelte és terményke-
reskedése is van. Földesen, Kabán
és Hajdúszoboszló városok is műkö-
dnek.

A vármegye 12 községében,
mégpedig Földesen, Hajdúszám-
sonban, Kabán, Hajdúszoboszló,

Tiszacsegen, Vámospercsen, Mike-
percsen, Nyírábrányban, Józsaán,
Tetétlenben, Hajdúdorogon és
Egyeken működnek Népszövetke-
zetek volt „Hangya”-szövetkeze-
tek. Ezek a szövetkezetek az óta-
ni földmives szövetkezetekkel a
tavasz folyamán fogják fuzioná-
ni. A Debrecen 3. Hajdúszoboszló-
menny, Hajdúnánás, Hajdúhadház,
Hajdúszoboszló, Püspökkladány,
Nádudvar, Hangya-szövetkezetek
pedig előreláthatólag Népboltokká
alakulnak át.

Debreceni állásfoglalások a Mindszenty-reakció ellen

A debreceni Tudományegyetem
tanári kara szombaton délelőtti
rendkívüli tanácsulást tartott. A
tanácsulésen dr. Törő Imre professz-
sor, orvostudományi dékán a következő
javaslatot terjesztette a tanács elé:

— Mindjobban és jobban kiéle-
ződik az a harc, amely a Mind-
szenty féle reakció ellen folytat. A
magyar egyetemek mind felemel-
ték már tiltakozó szavukat Mindszenty
hercegprímás viselkedésé-
vel szemben, amely viselkedés
a katolikus egyház és a kormány
megjegyzésének vet gátat. Javaslom:
jelentse ki a tanács, hogy a
legnagyobb mértékben elítéli
Mindszenty hercegprímás reakciós
álláspontját és teljes mértékben
támogatja a kormányt.

A javaslatot az egyetem tanácsa
egyhangúlag elfogadta.

A Fazekas Mihály gimnázium
katolikus vallású tanulói tegnap

gyulést tartották, melyen többek
között foglalkoztak Mindszenty
József érsekprímás politikai szere-
plésével is. Az értekezleten hatá-
rozatot született meg, amelyet az
intézet valamennyi katolikus diáka
aláírt. A nyilatkozat hangsúly-
ozza, hogy a népi demokrácia
sem az iskolán belül, sem azon ki-
vül nem tolerálja a vallás megát-
lására, sőt támogatja a vallásgya-
korlás és a lelkiismereti szabadság
teljes mértékű megvalósulását.

A katolikus diákok tiltakoznak az
ellen, hogy vallásos érzésüket ki-
használva a szöszökeket politikai
igzgatásra használják fel, a legéle-
sebben visszautasítják Mindszenty
népellenes politikáját és a magyar
tanuló ifjúság széles táborához
csatlakozva kerik a kormányt ha-
sonos oda, hogy a klerikális reakció
demokráciaellenes munkája mi-
előbb megszűnjék.

Az értekezlet résztvevői küldött
ségeit jelölték ki. A küldöttség fel-
kereste a katolikus plébániát és
előadta a meghozott határozatot s
kérte Mindszenty érsekhez való
továbbítását, valamint a püspöki
karhoz eljuttatását. A plébánián
megtagadták a határozat átvetelét,
amelyet így a gimnázium katolikus
tanulói a miniszterelnökséghez ter-
jesztettek fel.

**Rádiókészülékek 9,
kerékpárok 4 és 6 óra
MAYER mérnök
KOSSUTH-U. 13. TEL.: 380.**

**Javítunk mindenféle lábbelit
(cipőt, csizmát stb.)
gyorsan, pontosan, előnyös áron
Oreg Cipész és Csizmadia Mesterek Munkavállaló Csoportja, Meteor pince**

DEBRECZEN 3. OLDAL 1948. XII. 5.

PÁRTÉLET

MA MEGYEI VÁLASZTMÁNYI ÜLÉS

A Független Kisgazdapárt haj-
dúmegyei választmánya ma, vas-
árnap délelőtti 10 órakor a párt-
szervezet nagytermében rendes
havi ülést tart. A választmányon
felszólal Jánbor István és Zilay
Tibor országgyűlési képviselő, Re-
ményi József debreceni és Bartha
János megyei főtitkár. Az érte-
kezleten a megyei választmány
debreceni tagjai is feltétlenül je-
lenjenek meg.

TAGGYÜLÉS

NYÍRMÁRTONFALVÁN

A Kisgazdapárt megyei szerve-
zete pénteken este jól sikerült
taggyűlést tartott Nyírmártonfal-
ván, ahol Kiss Ferenc tanyai tit-
kár tartott politikai és gazdasági
beszámolót.

A BIHARI SZERVEZETEK LÁTOGATÁSA

A Független Kisgazdapárt haj-
dúmegyei szervezete az elmúlt nap
is folytatta a nagyléteai járáshoz
tartozó kisgazdapárti szervezetek
látogatását. Nagyléteai Bartha János
megyei főtitkár, Ujlóti Szi-
lvia József, Kokadon Kiss Ferenc,
Ámosdon Ács Sándor, Bagamé-
ron pedig Zilay Tibor országgyű-
lési képviselő tartott beszámolót
a nagy számmal megjelent tag-
ság előtt.

A KISGAZDAPÁRT HAJDÚ- BŐSZÖRMENYI ÉS BALMAZ- UJVÁROSI

szervezete ma, vasárnap este a
párt székházában összejövetelt
rendez.

NAGYSZABÁSÚ ADY-ESTET
rendez a Kisgazdapárt december
10-én, pénteken délután 4 órakor
a pártszervezet nagytermében. Be-
lépődij nincs, minden érdeklődőt
szerejelttel vár a rendezőség.

Mikulás-napi gyermekelőadás

a Kisgazda Pártban

Ma, vasárnap délután 4 órai kez-
dettel a Kisgazdapárt nagytermé-
ben Mikulás-napi gyermekelőadás
lesz, nagyszerű szórakoztató mű-
sorral. A műsorszámokon kívül
kedves meglepetésben fognak rés-
szesülni a megjelent gyermekek.
Jegyek a párhelyiségben már
delelőtti 9 órától kezdődőleg kap-
hatók.

Felhívás a gázfogyasztókhöz

Felhívjuk a város közönsége
figyelmét arra, hogy a múlt hó 14-én
üzembelievezet gázgyáruk meny
nyisegbeli korlátozás nélkül reggel
5 órától este 11 óráig a közönség
rendelkezésére áll.

Fogyasztóink kényelme érdeké-
ben a Batthyány utcai városi bér-
házban levő üzletelhelyiségünkben
minden hétköznap reggel 8 órától
délután 4 óráig felvilágosító és be-
fizelő szolgálatot tartunk (Távb-
szóló hívószám 252).

Itt nemcsak a gáz, hanem áram
és vízszolgáltatással kapcsolatban
felmerülő kérdések is elintézhők
(Pl. mérők fel- és leszerelése, la-
kásváltás esetén mérők átírása,
óvadéknak vagy berendezések fel-
ülvizsgálatai díjának befizetése).

Ugyanítt történik a panaszjel-
vel is. A panaszok sűrűs közvisz-
gálásáról azonnal gondoskodunk.
Ujonnán jelentkező gázfogyasz-
tók részére előnyös részletfizetési
kedvezményeket biztosítunk nem-
csak a felszereléssel kapcsolatos
költségeknek, hanem a gázfogyasz-
tási készülékek (gáztűzhelyek, fő-
ző, vízmelegítő, stb.) beszerelésé-
nél is.

Több oldalról beérkezett panasz
arravonatkozólág, hogy a most
szolgáltatott gáznak kellemetlen
szaga van, elintéztben az azelőtt
szolgáltatót szagtalan földgázzal.
Tekintettel arra, hogy tökéletes

égés esetén és ha a gázberendezés
vagy készülék hibátlan, kőszengé-
zünk is teljesen szagtalan. A la-
kásban legkisebb mértékben is
érezhető gázzagnak kifejezetten
csak az lehet az oka, hogy a gáz-
berendezés vagy készülék nincs
teljesen jókarban, tömítési hiányok
vagy esetleges csőrepedéseken tör-
ténő átszivárgások okozzák a szag
terjedését, vagy esetleg a fűgvasz-
tási eszközök nincsenek kellőké-
pen szabályozva és így égésük nem
tökéletes. Ilyenértelmeű panaszok
kivizsgálását bejelentés esetén
sürgősen fogantatosítjuk.

Megjegyezzük, hogy jelenlegi
gázszolgáltatásunk veszélytelenebb
az eddiginél, mert gázómlás, vagy
gázszivárgás esetén azonnal érez-
hető, de egyébként is törvényes
rendelkezők írják elő szagtalan
gázszolgáltatásnál annak szagosít-
tását.

Végül tisztelettel közzöljük fo-
gyasztóinkkal, hogy országos tekin-
télyű szakértők véleménye szerint
is az országban a legnagyobb Pa-
lória értékű gáz előállítását sike-
rült biztosítanunk újonnan épített
gázgyáruk termelésével.

Debr. Város Elektr. és Gázüzemv.

Kiev környékéről érkeztek hadifoglyok

A péntek este érkezett 57. hadi-
foglollyserejével a Kiev környé-
ki táborokból jöttek a hadifoglyok.
A hazatértek legnagyobb része a
7237, a 7414—1 és a 7714 táborok-
ból érkeztek, kisebb csoportok
jöttek a 7181, a 7062 és a 7182 tá-
borokból.

Az 57. hadifoglyonattal érke-
zett debreceniek névsora: Tóth
Mihály Kossuth utca 47., Fazekas
Imre, Egytelkert utca 52., Egresi
Zsigmond, Prohászka József utca
4., Seress István, Lakos Imre, Ba-
sahalom utca 52., Huszti János
Haláp 159.

Hajdú megyébe érkeztek: Haj-
dúböszörmény: Fekete János, Fül-
löp Imre, Gyenge Imre, Orsó Mi-
hály, Hajdúnánás: Révész Mihály,
Tóth Miklós, Rákóczi út 55., Otvös
László, Hajdúszoboszló: Baranyi

János, Hajdúhadház: Harsányi Im-
re, Bethlen utca 9., Balmazújváros:
Soós István.

Biharmegyeiek: Berettyóújfalui:
Gyöngy Imre, Monostorpályi: Fél-
kői Sándor, Báránd: Hétkői János
Nagyföldi: Suta Gábor, Sarkad:
Földesi Géza, Furta: Molnár Jó-
zsef, Biharugra: Agárdi Viktor.

Szabolcsmegyeiek: Nyíregyháza
Kresztivánkó András, Bogár Jó-
zsef, Lázár István, Kisvárd: Szom-
bati István, Rátka: József,
Dombrád: Pásztor Miklós, Borbély
Sándor, Napkor: Uryán János,
Balkány: Finta Sándor, Bűdszent-
mihály: Fenyi Miklós, Molnár
Sándor, H. Molnár Lajos, Rakamaz
Popik Mihály, Nyíracsd: János
János, Ajak: Kovács János, Oie-
hértó: Lévai Péter, Demecser:
Polgár Menyhért.

31.771 hajdúmegyei gazda áll versenyben

A mezőgazdasági versenyek
átlaga Hajdú megyében

A vármegyei versenyiroda je-
lentése szerint az eddig beérkező
jelentések alapján Hajdú vármegye
23 helysége közül 18 áll ver-
sényben. A vármegye összes dol-
gozó parasztainak száma: 48.375.
Ebből versenyben áll: 31.771, va-
gyis a parasztság 66 százaléka,
azaz kétharmada.

A dolgozó parasztek verseny-
ben állása az egyes versenyszá-
mokban a következő:

Vetőszántási versenyben 20.493,
műtrágya felhasználási verseny-
ben 2.752,

magtiszítási és csávázási ver-
sényben 17.269,

vetési versenyben 19.562,
szűzös búkkönyös rozsvetési
versenyben 1.038,

őszi mélyszántási versenyben
14.373,

traktorszántási versenyben 8.163,
kukoricaszár betakarítási ver-
sényben 24.971,

sílózási versenyben 10,

szereződéses termelési versen-
ben 3.328 gazdálkodó versenyez
Hajdú vármegyében.

A szövetkezetek versenyében
Hajdú vármegye 28 földmives-szö-
vetkezte közül 12 áll versenyben,
ami azt jelenti, hogy a szövetke-
zetek 42 százaléka. A vármegye
összes szövetkezeti tagjainak szá-
ma: 15.040. A versenyző szövet-
kezeti tagok száma: 5.678, vagyis
a szövetkezeti tagoknak 37 száza-
léka.

Az állami mezőgazdasági gép-
állomás traktorait 2.868 szövetke-
zeti tag használta, tehát a tagok-
nak 19 százaléka. Műtrágyát
3.243 szövetkezeti tag szerzett be
a szövetkezet útján, vagyis 19
százalék.

Szerződéses termelésre leszer-
ződött 2.568 szövetkezeti tag, csá-
vázószereket pedig 2.895 szövet-
kezeti tag szerzett be a szövetke-
zetek útján.

A ceglédi vasúti baleset sérültjeinek kártalanítása

A ceglédbérceli vasúti baleset-
nél megsérült utasok állapota ör-
vendésben javult, többen fel is
épültek már. A vasúti balesetet
követőleg Európa Áru- és Pod-
gyászbiztosító Részvénytársaság —
amely a vasúti balesetek ellen bi-
zosítja azokat az utasokat, akik a
vasúti jegyváltással egyidejűleg
megváltják a vasutbiztosítási szel-
vényeket, amelyeket a vasúti je-
gyekre ragasztanak — azonnal mű-
ködésbe lépett és gyorsan előz-
ményen, a kötelezettségén messze
előretekintően fizette ki a biztosítási
és kártalanítási összeget a sérül-
teknek. Halál, rokkantság teljes
munkaképtelenség esetén nagyobb
kisebb sérülés, múlt munkaképte-
lenségénél arányosan kisebb össze-
get fizet az Európai Biztosító.

A debreceni sérültek pár napon
beül megkapták a kártalanítás
összegét. Rubányi Vilmosné, az
országos hírű karnagy felesége
kulcsonttörést szenvedett és bár
arányosan kisebb összeg járt neki,
mégis a teljes biztosítási összeget
fizették ki. Rubányi Vilmosné kö-
szönőlevelében ezeket írta:

— Most ismertem fel a jelentő-
ségét a vasúti jegyekre ragasztott
biztosítási bélyegnek, amikor sé-
rülésem után gyorsan, méltányo-
san, előzékenyen intézték el ügye-

met és kártalanítottak.

Dr. Fazekas Sándor egyetemi ta-
nár főorvos, dr. Matkó László
egyetemi magántanár, orvos, Tu-
nyogi-Szűcs Antal MOSZK bi-
zományos, Arvai Lászlók, stb. séru-
lési ügyét is gyorsan, méltányosan
intézte el az Európa Áru és Pod-
gyász Biztosító, amit köszönőle-
velek igazoltak.

**Női és férfi kabát
és öltönyzövetek**
nagy választékban - szolid áron
Király textilüzlet
Szondi Anna-u. 2.
PIAC-U. SAROK.

Karácsonyra zongorát,
radiót,
hangszerűt, gyermek hang-
szereket, zeneműveket
grammofon lemezt
nagy választékban vásárolhat
Szendró Battányi-utca 22.
TELEFON: 146

**Szülőoltvány
és bor eladás!**

Sokszor darab elsőosztályú prima
minőségű szülőoltvány kerül el-
adásra 1-2 nagyvárosokban.
Különböző, magasztok, józamatú
hegyihercekek ajánljuk, Kőcsöm-
bordában is szálljuk 50 literű
töltelű ügynököket, helyi és kar-
tói, öszeggyűjtőket, gazdáköröket,
szövetkezeteket eladás céljára ma-
gas kereseti lehetőség mellett al-
kalmazzunk. Ismertető arjegyüket
nyilván kúla: PETES szülőoltvány,
Abasár, Telefon: 5. — Postahók:
Gyöngyös 82.

A MOSZK **SÓ** bámilyen tételben
megbizásából — viszonteladókna is —
kapható a Hajdúszági Szövetkezet
Huszáraktanyai raktárában.

Vasárnap délután 4 órakor a Kisgazdapárt nagytermében Mikulás-napi gyermekelőadás

Heti krónika

KÜLPOLITIKA. Az elmúlt hét legkiemelkedőbb eseménye Berlinben zajlott le. Berlin demokratikus lakossági hatalmas tüntetéseket rendezett a város kettészakítására irányuló angolszász megterjedések ellen, tiltakozva a december 5-ére kitűzött jobboldali választások ellen. A demokratikus pártok és dolgozók elcavoltották az imperialista szoldban álló berlini tanácsot, melynek helyére demokratikus tanács lépett. Szokolovszki szovjet marsall a külön választások veszélyeire hívta fel a figyelmet. Ennek ellenére az imperialisták vasárnap választásokat tartanak Berlin nyugati övezetében. — Nyolc heti hősies harc után végetért a francia bányászsztrájk. A bányászszövetség felhívásban üdvözölte a bányászokat, akik „az egész világ dicsőségét szereztek a francia munkás nevének”. — Kínában félmillió hadsereg tör előre Nanking felé, melynek elste kikerülhetetlen. A néphadsereg patkóalakban körülveszi a fővárost. Csang-Kaj-Sek felesége újabb kölcsönt és támogatást kér a USA fővárosában. — Az arabok és zsidók között a fegyverszünet tárgyalások eredményre vezettek.

BELPOLITIKA. Az imperializmus elleni harc jegyében ül össze Budapestén a Nemzetközi Demokratikus Nőszövetség kongresszusa. Dinnyés miniszterelnök a megnyitón hangzott, hogy meg kell fékezni a háborús uszítókat, akik új katasztrófát akarnak előkészíteni az emberiség számára. Rákosi Mátyás miniszterelnök helyettes beszédében többek között hangzott, hogy nálunk egészséges népi demokrácia épül és ezen belül a nők egyenjogúsága nemcsak papíron, de egyre inkább az életben is megvalósul. — Az elmúlt hét szombóján Rákosi Mátyás hatalmas beszédet mondott a magyar demokrácia feladatairól. Beszédével kapcsolatban Mihályfi Ernő, a Kisgazd párt alelnöke kijelentette, hogy a Kisgazdapárt rész kíván venni a Rákosi-beszédhez megjelölt feladatok végrehajtásában. — Hamvas Endre csanádi püspök rendeletére egyházmegyéje területén nem olvassák fel Mándzsenhy legújabb, uszító hangú körlevelét. A püspök egy nyilatkozatában hangzott: reméli, hogy az egyház a munkásság mellett meg fogja találni helyét és betölti hivatását. — Átdáták rendelkezésének az ország századik traktorállomását. — Ebben az évben eddig 77.374 hadifogoly érkezett haza a Szovjetunió területéről. A foglyok hazaszállítására az elmúlt héten is folyt. — Hajdú megye félmillió forintot kapott a hároméves terv beruházásaira. Ebből az összegből kerekén 400.000 forintot fordítanak a horvátországi öntözőcsatorna elkészítésére. — Megjelent a dolgozók gyermekeinek karácsonyi segélyezéséről szóló kormányrendelet.

Autógazolásnál szerzett sérülése után lett szerzhámos

Előzőleg lejárótatásba helyezte a vizsgálóbíró Kiss Bába László 23 éves fia alembert, akit különböző szelvények miatt pár nappal ezelőtt vitt őrizetbe a rendőrség. Kiss Bába László először rendőr volt majd kereskedőse gép lett. Egy autó elgázolta, súlyos sérülést szenvedett, nem tudta folytatni régi mesterségét, fűszeresnek lett. 120 forintot sikerült el, amin cigarettahüvelyt kellett volna vennie. Ettől kezdve lépett a kóborlás útjára, Hajdúdorogon, Hajdúböszörményben, Szentesen, Orosházán stb. rendőrnőmozdítóhadnagyának adta ki magát, a korszakban hiteltbe ivott, kölcönöket vitt fel, kisebb betéteket követelt el majd jelentkezett a Szent Bazil rendnél, mint görögkatolikus és noviciusnak vétette fel magát, eltagadva eddigi múltját. Több ajánlólevelet kért több gyanútlan férfitől. Most állítják össze bűnlajstromát, amelyekért a bíróság előtt lelik.

A cukoripar túlteljesítette már a harmadik tervén előirányzatát

A 3 éves terv eredetileg 14.500 vagona cukor termelését irányozta elő az 1949—50-es évre. Cukorgyáraink jelentése szerint 17.855 vagon cukrot termeltek, s ezzel a harmadik év előirányzatát 23 százalékkal teljesítette túl. A gyártás tovább folyik és ez évi cukor-termelésünk végleges eredménye előreláthatólag a 21.000 vagon is meg fogja haladni.

Tavaly a cukorgyárak napi termelése 1850 vagon volt. A folyó tervévben a napi termelés 2200 vagonra emelkedett. Jellemző a termelési költségek változása is az elmúlt év és a folyó év azonos időszakában. 1947—48-ban egy kg. cukor termelési ára Ft. 2.80, míg a most folyó öt-hónapos terv folyamán a termelési ár 2.45-re csökkent.

Mi ezeknek a jelentős eredményeknek az oka? A tervgazdálkodás nagy eredményre elsősorban a cukorrépa termesztés vonalán mutatkoztak. A 3 éves terv szerint az 1947—48-as évben 120.000 kat. holdat kellett volna cukorréppal bevetetni. A ténylegesen bevetett terület 185.000 kat. hold volt, így a tervet 48 százalékkal teljesítette túl dolgozó parasztságunk. A paraszti termelés területén igen nagy jelentősége van annak, hogy a cukorrépa termesztése eddig nem ismert méretekben honosodott meg nálunk. Tervgazdálkodásunk egyik legfontosabb feladata a mezőgazdaság terén, hogy növelje a több munkát és gondoskodást igénylő termelési ágakban a vezetőerőlet és növelje a dolgozó parasztság számára a föld hozamát.

A kormányzat mindent megtehet a cél elérése érdekében s a

dolgozó parasztság számára kedvező termelési szerződések kötése egyfelől a termelők jövedelmét, másfelől a cukorgyárak tökéletes ellátását biztosította.

A cukorgyárak államosítása óta lényeges átszervezési intézkedéseket tettek a cukorrépa rayonok terén. Ennek az intézkedésnek hatásai elsősorban a cukortermelési költségeknek csökkentésére irányulnak. Egy-egy cukorrépa rayonját úgy jelölték ki, hogy az a gyár területéhez lehetőleg közel essék, s így a fuvarköltség megtakarítását z vezessen. Az államosítás előtt pl. az Ercsi cukorgyár Hosszúhátról szerezte be a cukorrépa szűköslegét, amely község a Szeghalom—Püspökkladányi vonalon fekszik, nagy távolságra a gyártól. A Sarkadi cukorgyár ügyszólván kerítése mellett fekvő répát a Szolnoki cukorgyár dolgozta fel. — Selyre Hatvanon keresztül érkezett be a répa 18 km távolságról. A répatérületek új felosztása következtében, tehát nemcsak a termelés folyamatosságát tudjuk jobban biztosítani, hanem a szállítási költségek megtakarításával gyáraink olcsóbb cukrot tudnak előállítani.

Magyarországon a cukor-fogyasztás, mely tudvalevően európai viszonylatban rendkívül alacsony volt, az 1946—47 és 1947—48-as gazdasági évek között ekkoriban 37,5 százalékkal emelkedett.

A cukortermelés növekedése a dolgozó nép életszínvonalának jelentős emelkedését bizonyítja és ezen a téren is sok évizedes vetéskulcsot mutat a föld hozamát és a népéletet teremtő tervgazdálkodásunk a népelelmezés terén.

Séta az újjáépülő Egyeken

A hajnalban induló motorosvonat visz bennünket át a széles hortobágyi pusztán. A hajnali ködökben látjuk a faluvégelmei és a százeleki felszántott és búzával bevetett területet, mely mintegy ezer holdat tesz ki. A gépiert forgatja itt fel az őspusztát, melyen most üdén zöldre a jövővi kenyertünet: ígérő vetés. Velünk uszák a kupében az egyik nagyhörvátobágyi mezőrendőr is. Elmondja, hogy a vasúti sinektől 10—12 kilométerre nagyarányú fásítást folyik. Itt szintén a gép ereje törte fel a kiszikkadt rögök, hatalmas, mély barázdát szántva az ellettendő csemeték befogadására. Rövidesen megválik az a faj jellege.

Egyekre ér a vonat. Hatalmas kiterjedésű helyen fekszik. Tipikus alföldi nagyközség. Mintegy tízezer lelket számlál.

Az úton beszélgetünk ké. helybeli gazdával. Panaszkodik, hogy rossz termés volt az idén Egyeken. Itt volt Hajdú vármegyében a legnagyobb fagy- és aszálykár. Átlag 2.80 mazsás átlagtermés volt s ennek következménye érezhető a lakosság életszínvonalán és jólétén.

Berkes Káimán a Kisgazdapárt helyi elnöke Egyek község újjáépüléséről beszélt.

A háború pusztításait következtében a templom súlyosan megrongálódott. A templom tornya legett, illetve ledől. Egyek község fiatal szorgos munkálai és nagy anyagi áldozatok árán állították helyre. Most ismét a régi stép alakban nyúlik az ég felé a karsus templomtorony.

A háború nagy pusztítás vitt véghez az iskolák épületében

és berendezésében is. 1944—45. télén ablakok és padok nélkül állott az iskola s így a nevelő munka megállt. A község demokrátiás gondolkodású s a tudást szomjazó paraszti, iparosai azonban nem sokat tanakodtak, hanem közös erővel igyekeztek a károkat helyrehozni, az elpusztult berendezési tárgyakat póolni. A helybeli iparosok közül főben díjazottan vállalták az iskola és az iparos tanonciskola padjainak az elkészítését. Az egyik iskolának és az óvodának helyreállítása most folyik

KIGYULLADT A VILLANY

A néhány hónappal ezelőtt megindult villamosítás iránt érdeklődünk.

A felszabadulás előtt, 1936 decemberében a falu határáról egy kilométerre vezették el az egy villamosművek kábeljét, mely a kormányzó kenderesi bíróság vezett. Hiába volt ilyen közelségben a villamoshálózat, a vezeték mellett elterülő községbe nem vezették be. Most kerül erre sor csak ezen a nyáron. Százhatvanan kötöttek szerződést a község lakosai közül a villamosművekkel, azonban még csak 60 háznál van a villany bevezetve. Ennek oka a beépítés és a bekapcsolás még magas költsége.

Ennek a nagy községnek nincs egyetlen árnyéki kúja sem. Néhány földkút van, ami a lakosság ivóvízszükségletét szolgáltatja. A kutakban azonban egészségtelen a víz. A község vezetői és népi szervei elsőrendű kötelességüknek tartják és tervbe is vették az ártézi kutak furatását.

Fürdőtelep létesítését is tervbe vették. Erre a célra az UFOSZ

4—5 hold földet bocsát rendelkezésre.

JÓL MŰKÖDIK A SZÖVETKEZET

Egyeken „Hangya” is van, de gyenge lábon áll.

A földművelőszövetkezet jól működik. Fűszerüzletben, falmérésen kívül olajfűtője és malombérlete is van. Az olajfűtőn és malombérleten kívül kendertörő, kenderfeldolgozó és kukoricaszűző is működik. Tervbe vették pék- és heatüzem felállítását. Az egyéki földműves szövetkezet kebelében működő üzemek jól működnek.

Egyek határa I. osztályú, minőségű föld. A „Rét” a Tisza öntése volt, addig, míg a víz nem szabályozták. Most ennek a helyén színén jó termő talaj van. Egyetlen hibája ennek a földnek, hogy agyagos, nehéz munkálni. A „Tég” pedig szikes kötött talaj. Az 1945—48 földreform során tízezer kat. holdat osztottak ki Egyek határában mintegy 1.800—2.000 földlányító között.

AZ ÚJ TELEPÜLÉSEK

A nagyarányú földreform mellett hasonló mérvű települési ak-

ción is megindult főképpen a volt egykori káptalani birtokból kihasznált, a község központjától 4—5 kilométerre fekvő Korcsozvágyon és Telekházán, továbbá az 1—2 kilométernyire élfekvő Félhálon is település irduik meg.

Különösen Félhálon érdemes megnézni az újonnan épített házakat. Verandákkal, kőlabakkal, cseréptetővel ellátott padós, konyhában kockaköves házakat szemlélhet meg itt az, aki erre jár. Egészséges tipusházak épültek itt min egy negyven. Az ohai ügynevezett „Ipos” részen és Pusztaköves mellett is oszlanak ki házhelyeket.

A Kisgazdapárt helyi szervezeteinek indítványára a volt urasági magárbán népfőiskola felállítását vették tervbe. Erre a célra a szövetkezet 20 hold földről lemondott hogy a helyrehozandó népfőiskola mellett megfelelő mennyiségű és minőségű föld is álljon a szakoktatás rendelkezésére. A terv kivitelezését 60 tehetséges parasztfiút tudnak itt nevelni népi demokrátiás országunk épülésére és boldogságára.

Épül a keleti városrész

Munkásbérházak, sporttelep, kihelyezett villamosjárat Debrecen keleti részén

Az egyre jobban kibontakozó debreceni városfejlesztési tervek megvalósítása során különösen erős lendületet kap az építkezés a város keleti részén. Itt épülnek fel a Barany úton a munkáslakások, melyek a jövő évben már jelenlős mértékben csökkennek a debreceni lakásinségét. Debrecen egyik legszebben fejlődő részén emelkednek ezek az épületek, melyek mellé külön épülettömbként kerül az élmunkás lakások sora.

Valamikor nem messze ettől a helytől, a Hajnal utcai részen húzódtak meg az első háború után a brraklakások. A Hor-hy-rendszer ezeket az egészségtelen, télen jégveremmel valózó, lapos tetejű, ortofon izléstelen odukat emelte. A népi demokrácia viszont korszerű, egészséges, fűrdőszobákkal ellátott épületeket emel itt.

Régi kívánsága teljesül a városrész lakosságának által, hogy az új városrendezési tervek kapcsán a villamosítást kihelyezik a Nap utcáról és az a Hajnal utcán elhaladva ér ki az Adlla térre. Érdekeséggé vált megemlíteni, hogy a keleti városrész hasonló rendezésének és a villamos-

vágányok kihelyezésének gondolatát éppen lapunk hasábjain több, mint másfél évtizeddel ezelőtt felvetette és ezután is lelkesen szorgalmazta Csomor Gyula.

Az új létesítmények sorába tartozik a honvéd sporttelep, melynek céljára Debrecen város vezetősége átengedte a volt Pavillon laktanya előtti területet. Ez a hely igen alkalmas sporttelep céljára.

A Bocskay téren elterülő parkot is tovább fejlesztik az új évben. A parkosítás során új feladatok is kerülnek megoldásra ezen a városrészen és szó van egy gyermekjátéktér létesítéséről.

A keleti városrész fejlődése, melyhez hozzájárulhat a már ez év folyamán a DMKE épületben újjáépített Szülő Otthon megnyitása, a napköz otthon és más szociális intézmények: a fejlődés további szakaszában kiterjed a Szabadság telepre is, valamint a többi külsőségre, ahol az u cafafításról és az a Hajnal utcán elhaladva ér ki az Adlla térre. Érdekeséggé vált megemlíteni, hogy a keleti városrész hasonló rendezésének és a villamos-

„Egészségügyi utlevek”

A népjólléi minisztérium munkáegészségügyi osztálya új, egységes egészségügyi törzslapokat készített az üzemi dolgozók egészségügyi ellenőrzésére. Ilyen törzslapot minden egyes üzemi dolgozó részére kiállítanak és azon feltüntetik az orvosi vizsgálatokhoz szükséges adatokat, rávezetik a dolgozó betegségeit, a munkahelyeken észlelt ártalmakat. Ha a munkavállaló munkahelyre való távozás az új munkahelyre átküldik egészségügyi lapját is. Ezek a közzeljövőben forgalomba kerülő „egészségügyi utlevek” a dolgozó egész életén végigkísérik és fontos segédeszközök lesznek az ipari üzemekben folyó rendszeres orvosi vizsgálatoknak.

A hét fontos rendeletei

A keddi 264. számú Rendeleték Tára közli a kormányrendeletet a műszaki újítások díjazásáról és az államnak tulajdonított találmányok szerzői jogvédelméről. — A kormányrendelet adott ki az alapítványok bejelentéséről. A szerdai 265. számban van a kormányrendelet a szabványügy

rendezéséről — A GF megállapította a beszállítási kukorica decemberi árát.

A csütörtöki 266. számban találjuk a kormányrendeletet a vállalatok köztartozásairól való felelősség szabályozásáról. — A GF megállapította a karácsonyfigyverta árát. — Az ipartügyi miniszterrendelet adott ki a gyáripari és a kereskedő tanoncok alkalmazásába vételéről és a tanszerződés megkötésének idejéről.

Karácsonyra!
Hasznos ajándéktárgyak!
Zemánczott tűzhelyek
háztartási cikkek legolcsóbban
Tóth Gyula
Vasút utca 20.

Hadifogságból hazajöttem
Babakelengye, kötött,
szövött rövidáru üzletem
vezetését átvetem.
Vevőim szívós pártfogását kérem.
Gál István Szent Anna-u.5.

ASTORIA
szálloda - étterem
BUDAPEST
nívós - komfortos - olcsó

Mikulásra - Karácsonyra!
a családnak: rádió, herékpár, porszívógép.
a mamának: resó, villanyvasaló, varrógép.
a papának: hópallack, villanyborotva, dinamó.
a gyerekeknek: zselélapta, elem, tricikli, hajtány.
Soltész-nál, Kávin-tér 2. szám előtt legolcsóbban

H I R E K

TIED AZ ORSZÁG,
MAGADNAK ÉPITED!

Száz évvel ezelőtt
1848. DECEMBER 5-ÉN

fáklíás zenével fogadják a Nagyváradra érkezett Bem tábornokot, aki megszervezi az erdélyi honvédsereget. — A képviselőház ülésén kimondják, hogy a miniszterelnök által nem ellenjegyzett iratok — származzanak bár az uralkodótól, — semmi érvénytelenséget nem bírnak; akik ilyen iratok terjesztésének, hazaárulónak nyilvánítottak. — A Kossuth Hírlapja hosszú közleményben foglalkozik a trónváltással. — Nekünk Ferenc József proklamációjához semmi közünk... Lemondás csak a nemzet megegyezésével lehet érvényes. Ha meg meri országunkat támadni, visszaverjük, mint egy idegen ururpártort! Ha valami mondanivalója van, szóljon az Országgyűléshez, az majd határoz. Olmützi irásközhalmánnyal Magyarországot királyi székéről senki nem diszponálhat!

— Várható időjárás: Mérsékelt déli, délnyugati, majd megélenkülő nyugati szél. Változó felhőzet. Többfelé, főleg nyugaton havazás, havasodás, később eső. A hőmérséklet emelkedik.

— Ügyeletes gyógyszerárak: „Kossuth Lajos” Vöröshadsereg útja 26. sz. „Szentháromság” Szabó Kálmán u. 24. sz.

RÁDIÓMUSOR, Budapest 1. 7. Zene.
7.30: Szabó egyháziak választás felőrlése, 8.20: Sziv kúdi szívek szívezen, 9: Református vallásos téma, 9.30: Unitárius választás téma, 10: Evangélikus leventeélet, 11: Kis riportok a képzőművészet világából, 11.15: Vonoszenekari hangy, D. u. 12.15: Anyák óperce, 12.20: Negyed, óra az Aranygyalomban, 12.35: Kamarakörös, 1: A világörödom kincse, 1.30: Zene, 2.15: Hangy, 3: Nagy elbeszélők, 3.20: Zongorahangy, 3.45: Vasárnapi krónika, 4: Csányi zene, 4.40: Hangképek a sportról, 5.10: Ismeretterjesztő előadás, 5.40: Az Orion-gyár pályázatának első közvéltése, 6:10: A falu hangja: 1. A esendőborítók, Badojók, 2. Gázlák, 3. Vasárnapi délután a gazdaságban, 7:10: Csárdakiraly, Operett, 9.20: Tolo, 9.30: Sport, 10.25: Zenei művek, 11: Jazz, Budapest 11: 9: Magyar noták, 10: Fejőré sáta Zenepartiban, 11.10: délután 1-ig: Közvetítés a Városi Színházról, 2.20-3.20-ig: Helyezési közvetítés az Újpest-Ferencváros mérkőzésről, 5: Jazz, 6: Orgonahangy, 6.30: Nagy muzikálknek könyvt. zenéje, 7: „Perezhók”, Verses vigjáték, 8: Hangy, 8.30: Könyvekről, 9.15: Operett, 10: Tanczene.

— Szendrey Sándor ny. helyettes polgármester az elmúlt napokban megbetegedett. Sülycs szívbántalmi miatt kivitték a belgyógyászati klinikára. Kezelőorvosai szerint egy heti gyógykezelés szükséges felépülése érdekében. Szendrey Sándor szívét a három éven át végezt fardhatatlan munkája, az első időkben viselt nagy felelőssége és a széleskörű munkájával járó sok izgalom támadhatta meg.

— Vendégszoba a városházán. A polgármesteri hivatal mellett egy használaton kívüli szoba van, amelyet mindeztől lomtárnak használták. Ménes János polgármester most intézkedett, hogy a szobát vendégszobának rendezzék be. Megfelelő bútorzatról is gondoskodtak, a lomtárba került régi bútorokból a város szolgálatában álló munkásbrigád alakít át néhány darabot. A vendégszobában helyezik el a városba érkező miniszteriális tisztviselőket, akiknek eddig a város fizette a szállodaszámláját. A vendégszoba létesítésével a város újabb jelentős összeget takarít meg.

* Divatos mjder, princesszfűző, gyógyhaskő, melltartó, harisnyatartó, fűrdőressz Bornyinéknél készűl Rákóczi 11.

Karácsonyra szép ajándék!
Békevilág
Hegyaljai Kiss Géza új imakönyve
345 mindennapi, 100 alkalmi imával
ára: 30 Ft. — Csekk: 503.246.

— Elhalasztották a Bábművészeti Színház debreceni vendéglátását. Az Első Országos Pedagógiai Bábművészeti Színház hétfőtől Debrecenben játszott volna a műsorán a Toldi, Hófehérke és a 7 törpe és Ludas Matyi szerepeket. Mivel azonban az Arany Bika nagytermének fűtése, ahol az előadásokat tartották volna, olyan nagy költséget jelent, ami mellett nem játszható: volna a bábszínház a tervbe vett elős, mindenki által megfizethető helyárrakkal, ezért úgy határoztak, hogy a vendéglátást tavaszra halasztják.

— Likórtolvajok feltörték egy vasuti kocsi. A MÁV állomásfőnökség feljelentést tett ismeretlen tetesek ellen, akik Budapest és Debrecen között, egyik teherkocsit feltörve, abból két demijon likórt elloptak.

— A „Fiatalkok Színpada” valamennyi tagja ma délután 6 órakor fontos ügyben jelenik meg a MINSz Arany Bika félemlétes üvő helyiségében.

Rádiót 12 havi

Javítások NÁMÁSSY-nél, Piac-utca 87

- * Gyönyörű koszerudslányi, ételyi ruhákat kölcsönadom. Pápa 10. Poroszlai 26-nál.
- * Havascsákánál Önek is hozhat dobos torját a Mikulás! Oda jőjön táncolni 8 órától.
- * Vaskályha és sparhelt samottozást szakszzerűen olcsón készűk Kiss kályhámester, Nyomató utca 2.

Téli bőrkesztyűt Bőrretikült

Bőr István kesztyűs-mesterél
Piac-utca 20. Városháza épület

— Januárban megnyílik a városházán az üzemi konyha. A tisztviselők olcsó és ízletes ebédeket kapnak. A konyha bevezetésével megszűnik a mai büffé.

* Tenyértávasó mindenki tenyérvonalaiból mindent megmond, fővilágosít. Simonffy 37.

* Menyasszonyi felvételek, ruhakölcsönzés Baloghné fotóműtermében. Vigyázat új cím: Piac u. 49. Hiltelbalk mellett.

* Állami Zálogházak és Árverési Csarnok NV. fiókja Debrecen Csapó u. 4. sz. legközelebbi árverését 1948. évi december hó 16-án délelőtt 10 órakor tartja. Árverésre kerülnek az 1948. évi október hó 31-ig lejárt, de nem rendezett zálogtárgyak. Egyidejűleg az árverésre bízhatatlan felajánlott tárgyakat is felvesszük. Tárgyfelvételt naponta 8-tól 3-ig. Megtekintés az árverés napján 8-tól 10 óráig.

Új magyar dalokat tanultak Magyar Gyuszi zenekarától az Arany Bika étteremben.

— A kitöltött tozó szelvényeket legkésőbb posteken küldd el, hogy szombaton a lottoigazgatóság tozó osztályához beérkezzenek.

— Az állami Svetits Intézeti óvónőképző-intézet dolgozók óvónőképző intézetében február hó 15-én új I. osztály nyílik meg. Felvehetők 16 évnél idősebb, de 45 életévüket még be nem töltött olyan dolgozók, akik a felvételt feltételeinek megfelelnek. Jelentkezni lehet december 15-ig naponta délután 4-től 8-ig az állami tanónőképző intézet igazgatóságánál a Svetits in. ételeben. A felvételhez a személyi okmányok kivül az üzemi bizottság vagy a szakszervezeti szakmaközi titkárság írásos engedélye szükséges.

Textilkereskedők!
Szíves tudomásukra hozzuk, hogy a Vöröshadsereg-útja 58. szám alatti üzlethelyiségünkben megnyitottuk nagybani osztályunkat, ahol is óriási választékban kapható mindentajta férfi és női szövet, kabátszövet, pamutáru stb. Tekintse meg mielőbb raktárunkat! Haas Fülöp és Fiai-féle Rt. Vöröshadsereg-u. 58

* Sárka Éva és dr. Szele Tibor törvényszéki jegyző f. hó 4-én házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.)

* Keude Ilona Debrecen és Kövári Sándor ékszerész jegyesek.

* Király Mária és Gyökös János jegyesek.

* Schaff tánciskolájában (Sas utca 2.) hatodikán tanfolyamok kezdődnek. Minden csütörtökön 7 órától, vasárnap 6 órától óráig. Ma 5—11 óráig Mikulás est.

* Diák táncanfolyam kezdődik a „MÉMOSZ”-ban 6-án 5—7-ig. B. Mária táncintéző Kossuth u. 1.

6.50 Ft.-tól kezdve,

tokajhegyaljai tocsvali sajáttérmész új és 6 bor literenként is kapható. Likay, Piac u. 9. emelet 7.

* Fűzőt, melltartót, princesszfűzőt, gyógyhaskőket orvosi rendeltetire is készűt Párter Ilona fűző-készűző Debrecen Batthyány u. 26. üzlet.

* Aki tud Hegedűs Béla egyetemi hallgatóról, értesítse Székely Jánost Zöldfa utca 8. jukalom elölében.

* Dr. Kéry Sándor sebész szakorvos rendelőjét megnyitotta, Bika-bérház I. 7. Rendel: 10—1-ig.

— A városi adóhivatal felhívja az adózó közönség figyelmét, hogy hátralékos közzadó, valamint a mezőgazdaság fejlesztési járulék és búzaföldadó tartozását még december hó első felében saját érdekében feltétlen rendezze, annál is inkább, mert a hátralékosokkal szemben a törvény teljes szigorúat fogja alkalmazni.

— Hírdemény. Az 1929:XXX. tc. 23. §-ának (4) bekezdése értelmében közhírre teszem, hogy Debrecen város törvényhatósági bizottsága a f. évi december 8-án, szerdán délelőtt 10 órakor a városháza közgyűlési termében rendez közgyűlést tart, amelynek tárgysorozata a városháza hírdetélőjében ki van függésztve. Ménes János polgármester.

Gumicsizma, sárcipő és autógumi szakszűző javítására
VADAY gumiüzem
Széchenyi-utca 3.

— A „Politika” legújabb száma nagy érdeklődésre számot tartó tartalommal jelent meg. A vezércikk: „A magyar demokrácia, akiknek kell és akiknek nem kell” Pál Ferenc írása, Hollywood csodjéről ír Békessy Imre, „Háború titkaiból” és a „Béke titkaiból” című rovatok ezáltal is eddig ismeretlen részleteket tartalmaznak. Sok más politikai és társadalmi vonatkozású cikk egészíti ki a lap tartalmát. Példáyonkénti ára csak egy forint.

— Rendőri büntetőbírói tárgyalása azért, mert közmunka behívójegyre nem jelenik meg, a következő személyek lettek megbüntetve: Szegedi Bálintné Miklós u. 11. Szander Pálné Miklós u. 6. Özv. Kovács Lászlóné Arany János u. 16. Nagy Kálmán Miklós u. 18. Ifj. Szabó Gyula Kálmány u. 3. Székelyhídi Mária Meszóna u. 9. Székelyhídi Erzsébet Meszóna u. 9. Pásztor István Szoboszlai út 20. Kertész Vera Arany János u. 8. Keller László Szoboszlai út 14. Özv. Kubinyi Ferencné Arany János u. 27. Pászor Erzsébet Szoboszlai út 20. Kapusi Józsefné Miklós u. 18. sz. alatti lakosok.

* Hölgyem figyelem! Gergely Lászlóné B. Jódó Erzsébet szalonját megnyitotta, szép munka, olcsó árak. Péterfia 54. sz. keresztútlet.

* Papp Géza minden modellje remekmű készíttessen ott szép kabátot, kosztümöt. Szabai tanf. Szent Anna 12. üzlet.

— A VAOSZ-SZIT a városházi népbizottsággal karöltve vasárnap délután 4 órakor Mikulás-estet rendez a városházi dolgozók gyermekei részére. A műsorban gyermekek Mikulás-verseket szavalnak és énekelnek, a Dóczy Intézet bábszínháza értékes műsort ad, majd utána Mikulás bácsi osztja ki ajándékait a jó gyerekek között. Kb. 300—350 gyermeket ajándékoz meg ebből az alkalomból a VAOSZ-SZIT és a debreceni jószívű kereskedők. A műsoros Mikulás-est és az ajándékok kiosztása a VAOSZ székházában Hatvan u. 23. szám alatt lesz.

* Balogh György és Csernus József ügyvédek irodájukat Piac 61. alól áthelyezték Piac 59. II. emelet.

Krisch Károly
kályhámester
CSEREPÁLYHARAKTÁRA
Kossuth utca 13.
Vállal: Cserépkályha átrakást helyben és vidéken.

— Összeültözték a Csapó utca és Vöröshadsereg útja sarkán a budapesti pénzügyigazgatóság gép kocsija és a Nagyerdő irányába haladó villamos. A karambol következtében a villamos ablaka betörtött, eleje megrongálódott. Sérülés nem történt.

* Táncanfolyam kezdődik 7-8 óra dr. Konczné „Ritmus” tánciskolájában, Péterfia 30.

* Hírdemény. Ertesítem az érdekelte háztartási munkáltatókat, hogy az öregségi járuléknak a 11.140—1948. Korm. sz. rendelettel 3 százalékról 4 százalékra történ fellemelésével kapcsolatban a háztartási alkalmazottak, valamint a háztartási bejárók után az 1948. évi november hó 1. napjától a fizetendő járulékek összege havi 19 Ft 10 fillér. Országos Társadalombiztosító Intézet debreceni kerületi pénztára.

— Iparengedély és szállítási igazolvány nélkül szállított be teje. Debrecenbe Gyuró József hajdúhadházi cipész, aki régebben tejkereskedéssel is foglalkozott. 1944-ből való szállítási engedélyt használt fel több alkalommal. Egy hónapi fogházra ítélte a törvényszék.

SZALMA helyett használfon rizshéjat!
Ingyen kapja! Szabó Kálmán-u. 14.

— Engedély nélkül vágják le a borjút Csobán János Kar utca 30. sz. alatti gazdálkodó és Asztalos József MÁV asztalos. Azzal védekeztek, hogy leszántul a borjú és kényszervágást eszközöltek. Csobán 500, Asztalos: 200 forint pénzbüntetésre ítéte a bíróság.

— Árdajgva adta a szabad olajat Fehér Istvánné Trugel Anna egyik lakos, 8 forint helyett 10 forintot kért és fogadott el 120 forint pénzbüntetésre ítéte a bíróság.

— Közhírre teszi a városi adóhivatal, hogy Debrecen város területén a szőlőkben és a gyümölcsösökben 1948. évben fagy által károsult területek földadójának leszállításáról szerkesztett leírási jegyzék a városi adóhivatal 23-as számú hivatalos helyiségében 1948. december 6-tól kezdődően 15 napig közszemlélre van kitéve. Érdekeltek megtekinthetik és az adófelengedés tárgyában hozott határozat ellen, a közszemlélre történt kitétel utolsó napját követő 15 nap alatt a közigazgatási bizottság adóügyi bizottságához fellebbezésel élhetnek. A fellebbezést a pénzügyigazgatósághoz írásban kell benyújtani.

Karácsonyra!
HORA ékszer, óra
PIAC-U. 20. Városháza épület.

X. Ujjáépítési állami sorsjáték Főnyeremény: 60.000 Ft

Nyeremények összértéke: 720.000 forint. Nyeremények: 1x60.000.—, 1x30.000, 4x10.000, 6x5000.—, 10x2000, 50x1000.— stb., stb.

Húzás: Budapestben 1948. december 7-én déli 12 órakor a lottóféjedéki igazgatóságnál, Budapest, V. Szalay u. 10—14. alagsor 7. szám.

SORSJEGY ÁRA:
Egész 6.— Ft. Fél 3.— Ft.
Sorsjegyek kaphatók a lottóféjedéki igazgatóságnál (Budapest, Szalay-utca 10—14. földemele, 48.), azonnalkívűl minden járányúrnál és osztálysorsjegy főaruskónál, valamint egyes pénztintézeteknél. A pénz előzetes beküldése esetén a lottóféjedéki igazgatóság a sorsjegyeket portómentesen küldi meg.

— Drágán adta az árpát Szincsk Julánna debreceni Apponyi utca 31. sz. alatti lakos. 70 fillér helyett 1.40-ért. Az uzsonnagyesbíró 160 forint pénzbüntetésre ítéte.

— Öt darab szűcsbőrrel többje volt, mint a leltári készlet szerint lehetett volna, Barkó Márton debreceni szűcsmesternek. Az uzsonnagyesbíró 15 napi fogházbüntetésre ítéte.

* CSALÓDHATIK barátaiban, barátaiban, de FÖLDES szaküzletének szépség- s egészségápoló I. név- és ünnepnapi ajándéktergáiban, rum-, likör-, cukorkajegyzőiben, ruha-, bőr- s bőrfestékekben sohasem. Bajcsy-Zsilinszky utca 1.

* Karácsonyi bútorvásár melyet leszállított árakban, hálószoobák, kombinált szobák, kétszemélyes garnitúrák 20 évi garanciával állandó képkiállítás. Fizetési kedvezmény. Ivány Endre bútorüzletében, Piac u. 67.

— Kegyes Ferenc ny. köztemető gondnok képesített kőfaragómester közönségünknek rendelkezésre áll mindenféle ügyekben szaktanáccsal és exhumálásokról régi sírkövek értékesítésére, átalakítására, tervképek szolgálatát. Rajzokat készűt. Régi temetőben eladó síremlékek, vasrácsot megbízásból bemutatja az érdeklődőknek. Vállalkozik bármilyen kereskedelmi vagy ipari megbízásra, évvégi leltár és mérlegkészítésre. — Könyvelés, levelezés, számlázási munkák házi ledolgozására. Meszóna utca 20. sz.

— A debreceni Népbizottság dr. Cseke Béla elnökeite alatt posteken juttatta meg a folytatógazdai főtárgyalást. Vékegy Zoltán 49 éves forgalmi adóhivatali I. oszt. tiszt, debreceni lakos és Farkas István vasszertergályos, jugszláv állampolgár háborús és népbékei, népbűnügyében. Vékegy Zoltán volt 1942—44-ben a 108—6. sz. sz. munkaszabadság parancsnoka, Farkas szakszervezetparancsnoka. A vád szerint durván bántak a munkaszervezetesekkel, bika-csókkel, derekukkal verték azokat, Vékegy a kerületi népbizottság utasára bízatták. Vékegy ügyét először a népbizottság tárgyalta, majd a két ügyet egyesítették és a debreceni népbizottság elé utalták. A debreceni népbizottság több tárgyalás, a bizonyítási eljárás lefolytatása után Vékegyt ítéltetete a vádak alól. Farkast 7 hónapi börtönrre ítéte, de a büntetést eddigi fogságával kiöltötték vette a népbizottság fellebbezett az ítélet ellen.

Gyönyörű szövet, selyem, mosóáru, fehernemű, pulóver, zokni

újdonságok nagyválasztékban
KERECSEN
divatház
Csapó-utca 8 szám.

Karácsonyra!
HORA ékszer, óra
PIAC-U. 20. Városháza épület.

A nyomda- és papíripari dolgozók szakszervezetének vasárnapi kongresszusára több államküldöttsége megérkezett Budapestre.

Híterőstől előadás lesz kedden, december 7-én délután 5 órakor az egyháztanácsstermben Kálvin tér 17. sz. alatt. Ez alkalommal dr. Szabó Mihály táblabíró tart előadást „Megtérés, újjászületés, új élet” címmel. Az előadást megbeszélés követi. Enekeskönyv szükséges. A belépés díjtalan. A terem fűtve lesz. Minden egyháztagot szívesen lát a Missziói Bizottság.

A debreceni elagotó cipészek műsoros teadélutánát és táncmulatságot rendeznek karácsonyi segélyezés céljából ma délután 4 óraj kezdettel a Meteor mozi pin-céjében levő helyiségükben. A kilátó műsorban Ady-versek szavalnak, a „Bánk bán”-ból Tiborc jelenetét adják elő, orosz táncokat mutatnak be és előadásra kerül a „Háztüszűző” c. vígjáték.

Csizmadia Aruszevetkezeti feloztatásról adunk hír pesti feloztatás alapján. A Debreceni Cisz. M. Cs. Arucarnok Kisjari Ertékesei Szövekezet részéről közlik velünk, hogy évesed foroghat fenn és ez a 75 éves szöveket nem azonos felozkato szöveket.

A Kossuth-utcai egyházzsna ma délután 5 óraj kezdéi szertevevdegséget rendez a régi Dóci Int. épületében. A szeretetvendégség előadói lesznek: özv. dr. Koncz Aurénié, Harsányi Pálné, D. dr. Nagy Sándor vall. tanár, Csernus Gáspár, Nyakas László és Varga Antal. A szeretetvendégséget vezérli Birinyi János s. lelkész.

A Nemzeti Bizottság politikai megbízhatóságát igazoló bizottsága f. hó 6-án 1 óraj ülést tart a Városháza emelet. 31. sz. szobájában. Az érdekeltek felek megjelése feltétlenül szükséges. Csapó utca 55. alól kiment egy fehér sevémpincsi kulya, Lili nevű; megfajtalója 50 forint jutalmat kap.

Felhívja a városi adóhivatal a tényleges bírtokosokat, hogy az adótlágy és mivelési ágban beállt változást a változás bekövetkezéséig számított 30 nap alatt a városi adóhivatal 40. számú hivatalos helyiségében bejelenteni kötelesek.

A földreform során juttatott ingatlan megvásárlási árának törlesztésére a juttatottak előleget kötelesek fizetni. Felhívja az érdekelteket a városi adóhivatal, hogy előleg fizetési kötelezettségüknek tegyenek eleget, mert a nemfizetők ellen a városi adóhivatal a végrehajtási eljárást folytatja.

A bankjegyjárogalom a nov. 30-i kimutatás szerint 2,543.6 millió forint volt.

Egy kínai gőzös, 2,000 Sanghajból menekülő gazdaggal együtt elsüllyedt. 200 ember pusztult el.

Nürnbergben az amerikai katonai bíróság hat háborús bűnös náci részére karácsonyi és újv alkalmából szabadságot engedélyezett.

A kairói egyetem orvosi lakultásának hallgatói tüntetést rendeztek, amelynek során a rendőrség tüzelt a tüntetőkre. A diákok kezigránátot dobtak a rendőrfőnök gépkocsijára. A rendőrfőnök meghalt.

Játékkülönlegességek
híttoló, radli, baba és gyermekkosci széküti, baba és játékvíz
PISKOLTI játékból
PIAC-UTCA 42.

Tekintse meg
Tóthfalusy kirakatát
téli meleg fehérneműk
ingek, szövetek,
harisnyák nagy választékban
PIAC-UTCA 40.
Hangya bérház

Olcsóbb lett a könyv!
A könyv a legszebb
és most már a legolcsóbb ajándék
Vásárolja a debreceni könyvüzletekben

A hadigondzozottak karácsonyi segélye

A népjóléti miniszter elrendelte, hogy karácsonyi segélyben kell részesíteni a hadigondzozottakat is, azokat a hadi és háborús polgári rakkantakat, akiknek rovele, póllékban részesülő gyereke van, valamint a hadiárkákat. A segély az első gyermek után 50, a második után 55, a harmadik után 60 forint.

PIAC

Az árak a következőképen alakultak: Ella burgonya 35, rózsaburgonya 50, cékia 60, vörshagyma 60, fokhagyma 320-500, érgarapa 60, petrezselyem 80-120, fejeskáposzta 20-30, vörshagyma 80-120, kelkáposzta 80, zeller 100-120, kalarábé 50-80, karfiol 200-300, feketerep 60-100, sütőtök 50, bab 150-180, lencse 200-300, tojás 200-400 filler kilogrammonként. Karfiol 250-500, paprika 20-50, kalarábé 40-50 filler darabonként, Zöldszeg csomója 50 filler.

Hízott liba 10-11, hízott kacsa 10-11.50, pulyka 7.20-7.50 forint előző filler kilogrammonként. Sovány liba 80-85, sovány kacsa 40-50, csirke rántani való 8-12, paprikásnak való 12-20, tyúk 20-28 forint páronként. A tojás darabja 1 forint 20 filler. Alma 1.20-2.80, körje 2.60-3.60, birna 3.40-5, szőlő 2.40-3.60, dió 8, dióbél 28, mák 7.50 forint kilogrammonként.

Anyakönyvi hírek

Születések: Burger István rak-tári m. Kadarec u. 6. fiú István, Hucsik József Im. Gépész utca 53 leány Anna, Bujdosó Lajos gazd. Elep 87. fiú Lajos, Dobi Gábor gumijavító Ámos utca 4. fiú László, Bacsó József MAV sgt. Hortobágyi halastó leány Agnes, Tóth István Im. Bellelő 228. fiú István, Oláh József MAV pálya m. Budai E. utca 3. leány Anna, Szabó András Im. Umacs leány Katalin, Kálai András MAV aluzst Vágóhid u. 7. fiú András.

Házasságok: Varga Lajos hentes s. Kigyó utca 26. és Palaki M. Kigyó utca 26., Salánki Sándor árukihordó Ermellék u. 4. és Simon Rozália Sziv utca 4. Kovács Ferenc MAV sgt. Vigkedvő Mihály utca 6. és Szabó Ilona MAV Kolónia, Sándor Lajos gyári m. Csokonai utca 13. és Kapus Vilma Tr-már utca 33., Székeiyhidi Sándor timár s. Kölcsey utca 19. és Kovács Julia Baross utca 11., Bugyó László r. örm. Csokonai utca 13. és Magyar Róza Zolym utca 9. Balogh Mihály gépkésző Bellelő 19. és Tóth Katalin Királyi Ferenc utca 48., Kovács Antal asztalos s. Porozslay út 6. és Hacka Eva Porozslay út 6., dr. Szele Tibor törv. győző Telekai utca 13. és Sárka Eva Vigkedvő Mihály utca 7. Hódosi Imre városi altiszt Kisfaludi utca 9. és Molnár Erzsébet Malvin utca 72., Abraham Imre MAV géplakatos Lónyai utca 19. és Fogarasi Júlia Verkerle sor 4., Kerékgyártó Ferenc MAV villanyserelő m. Csillagh utca 54. és Vadász Ilona Kassa út 33., Balogh Sándor villanygyári munkás Budai E. utca 32. és Polónyi Ilona Nagyléta, Gerébi Mihály kubikos Nagyszalonta utca 22. és Nagy Magda Kunhalom utca 39., Jeny Károly Im. Bellelő 542. és Balogh Kaalin Nagycsere 12., Ocskó Lajos MAV fokalauz Honti utca 15. és Asztalos Julianna Honti utca 15., Kovács Ferenc áll. forg. adólisti Leiningen utca 19. és Kiss Mária Leiningen u. 19. Drecea Virgii cipész s. Kisfaludi utca 28. és Nagy Julianna János utca 78., Szmolenszky László r. nyomozó Kossu. h utca 20. és Veress Irma Bajcsy-Zsilinszky utca 43., Vezendj Imre Im. Ebes 15. és Sós Mária Szepes 3., Szöke József alk. m. Nyomató utca 18. és Jeney Lidia Nyomató utca 18., Papp Gyula MAV tisztv. Böszörményi u. 97. és Böszörményi Mária Kúncshegy utca 7., Hagzna Gábor bódgós s. Hajnai utcai bérház és Zámbo Margit Kuruc utca 52., Szöke Pál sütő s. Baross utca 17. és Nagy Irma Piac utca 14., Horváth Gyula Im. Szepes 58. és Kerek Katalin Szepes 59., Szilágyi Ferenc gazd. Bellelő 158. és Ferge Piroška Fancsika 53., Ondó Sándor Im. Szepes 58. és Horváth Ilona Szepes 55., Piros Ferenc gazd. Pallag 45. és Darabos Julia Pallag 45.

Halálozások: Patak Emil főállat-orvos r. k. 74 éves Dobozi bérház.

Az új büntetőnovella rendelkezései

A munk héten fogadta el az országgyűlés az új büntető novellát, mely több új büntető rendelkezést tartalmaz. Ezeket jó tudni mindenkinek.

ELMEBETEG BÜNZÖKÖK

biztonsági őrizetbe helyeznek, ha büntetést vagy vétséget követnek el. A biztonsági őrizet első ízben mellőzhető, ha az illetőnek elmeállapota nem teszi valószínűvé újabb büntetést vagy vétség elkövetését. Az időtartam egyelőre egy év.

Aki önhibájából eredő

ITTAS

vagy kábítószertől bódult állapotban olyan cselekményt követ el, amely büntetést vagy évet meghaladó fogházzal büntetendő vétség, egy évig terjedhető fogházal sul ható, ha ez az állapot a beszámíthatóságot kizárja.

LŐFEGYVERREL

elkövetett bűncselekményekért. Tíz évig terjedhető fogház a büntetés, ha valaki fegyver alkalmazásával vagy azzal fenyegetve követ el büntetést vagy szándékos vétséget. Nem alkalmazható ez a rendelkezés, ha az elkövető a löfegyvert hivatásilag jogosan viselte.

Akkor is fennáll a

HAMIS TANUZÁS

ha a kihallgatott személy nem erősítette meg esküvel vallomását. Az államügyészség előtt tett vallomás azonosnak minősül a bíróság előtt tett vallomással. Vétség miatt egy évi fogházzal lakol, aki a magyar nemzetre, a demokratikus államrendre, vagy köztársaságra, annak valamely alapintézményére, az országban élő valamely nemzetiségre, hítelekre, lealacsonyító kifejezést használ, vagy ilyen cselekményt követ el. Sajtó útján, vagy egyébként nyilvánosan elkövetett ilyen vétség büntetése két évig terjedhető fogház.

A BALESET ÁLDOZATAI

is védelemre találnak a javaslatban. Aki az akár gondatlan, akár véletlen magatartásával okozott

sérülés vagy baleset áldozatai segítség nélkül hagyja, három évig terjedhető börtönnel, ha pedig ennek következtében a sérült meghalt, öt évig terjedhető fogházzal büntetendő. Gondatlanságból elkövetett emberölés és testisérítés büntetése egy évtől öt évig terjedhető fogház.

A büntetőnovella kimondja, hogy a

PÁRVIADALRA

vonatkozó rendelkezések hatályukat veszítik.

Tekintet nélkül a lopott dolog értékére, büntetést a lopás, ha a tolvaj állami tulajdonban lévő vállalat üzeméhez tartozó berendezési vagy felszerelési tárgyat lop el, vagy ha a lopást a posta vagy közforgalmú közlekedési vállalat szállítóeszközében követi el.

Tekintet nélkül az elikkasztott dolog értékére, büntetést a

SIKKASZTÁS,

ha azt a munkáltató a munkavállaló óvadékával kapcsolatban követte el. Aki 60 forintot meg nem haladó értékű élelmi, ruházati vagy érezteti cikket, tüzelőszert, vagy egyéb életszükségleti tárgyat lop, nyolc napig terjedhető elzárással büntetendő.

Külön fejezet szól a

KÖZLEKEDÉS

veszélyeztetésének büntetéséről. Öt évig terjedhető fogházzal sújtják, aki a szárazföldi, vízi vagy légi közforgalmi közlekedés biztonságát megzavarja, ha ebből személyekre, vagy dolgokra veszély származik. A

FOGOLYSZÖRTETÉS

is igen szigorú büntetéssel jár. A hivatali titok megsértésének büntetése öt évig terjedhető börtön, hivatalvesztés és a politikai jogok felfüggesztése. Ugyanígy büntetik az üzleti vagy üzemi, illetve gyártási titok megsértését is.

A titok utvéltelhasználat és tiltott

HATÁRÁTLÉPÉS

büntetése öt évig terjedhető fogház. De a kuruzslás sem marad büntetlenül: ha hónapig terjedhető fogház jár érte.

Kína harci dala

A kínai néphadsereg feltartóztathatatlansul tör előre és a Kuomintang kormány napjait megvannak számolva. A szabadsággért küzdő kínai milliók hősi eposzba kívánkozó küzdelmével kapcsolatban érdekesnek tarjuk, ha Agnes Smedley írónő „Kína harci dala” c. könyvéből, mely a kínai nép szabadságharcával foglalkozik: néhány részletet közlünk.

A KUOMINTANGOT,

melyből Csang-Kai-Sek csapa annak sorozatos vereségével kapcsolatban sok szó esik, a kínai köztársaság atyja, Szun Jat szen doktort alpitotta — írja Smedley. — Ameddig ő él ennek a forradalmi pártinak programja a függetlenség, demokrácia és a nép helyzetének megjavítása volt. 1924-ben Szun doktor sok szovjet tanácsadót hívott meg Kantonba, hogy segítsenek neki egy olyan kormány és hadsereg megszervezésében, amely féken tarthatja a katonai hatalmasságokat. Vezetésük alatt tiszteteket képeztek ki, ebben az időben a kommunistákat felvették tagjai közé és a kínai történelemben először elismerték, hogy parasztnak és munkásoknak ugyanolyan joguk vannak, mint a középosztály és a felsőbb rétegek emberének.

A parasztnak és munkások a Kuomintangban felszabadulásuk jékképté látták. A konzervatívok és mérsékeltek csak azt látták, hogy a tömeg sok emberből áll, ők pedig kevesen vannak. Ettől ptdig félték. 1925. elején a köztársaság atyja meghalt. Egy évvel később egy fiatal katonatiszt első pucását szervezte meg a forradalmi K n-o-kormány ellen. Ez a tiszt Csang-Kai-Sek volt. Szun Jotkornak jó véleménye volt róla, de mikor a köztársaság feje meghalt, a köztársaság, amely a nacionalista tábor: összetartotta, málladozni kezdett. A régi osz-

tályelleniték újra kiütöztek és nagy vetelkedés kezdődött a halom forradalmi vezér vállairól le hullott koponyáért. A három vezető közül a szélsőjobboldali reakciós Csian-Kai-Sek kaparin-totta magához a legtöbb hatalmat. Parancsnoka lett a déli forradalmi hadseregnek. Egy évvel utóbb, 1927 áprilisában a sanghaji kínai bankárok és gyártulajdonosok, akiket külföldi bankárok támogatnak, 25 millió dolláros kölcsönt ajánlottak Csang tábornoknak, ha lefegyverzik és feloszlatja a szakszervezeteket és parasztszövegeket, a kommunistákat eltávolítja a Kuomintangból és új kormányt alakít Nankingban a Hankauban már megalakult kormány ellen. Csian-Kai-Sek diká-ór lett és 1927 április 11. éjszakáján megkezdődött a terror.

Sanghájban és más városokban — írja Smedley, aki éveket töltött a harcban álló Kínában — a gyári munkások ezrei, értelmiségiek százai gyilkolták le. Bírői eljárás nem volt. Az ország belsejében katonai kormányzók, h deseregparancsnokok és földbírtokosok mérsárolták le a parasztokat. Vérfolyam öntötte el Kína földjét és szakította kettő a hro-dammat. A kínai munkások és parasztnak ellenáltak, egy parasztnakulni hadsereg kezdett kialakulni Kiangszí tartomány hegyei között. Végtelen szenvedések és hihe etlen áldozatok árán ez az új forradalmi hadsereg megkezdte a nép megszervezését az első kínai Munkás és Parasz Vörös Hadseregben. Ez csaknem tíz évig gyarapodott és küzdött; tovább, 1931 vége felé kezdődött legadás „nagy menekés”: a távolj északnyugat felé, ahol 1936-37-ben új egyesülé front kovácsolódott: össze, ezuttal a japánok ellen.

Ez volt a kínai néphadsereg jandulása. Azé a néphadseregé, mely

DEBRECZEN 6. OLDAL 1948. XII. 6.

Rádió javítás SUPER hangolás FERENCZY Cegléd-u. 1.

most Nanking kapujában áll, a Jang-ce Liang mentén nyomul előre és feltartóztatatlansul halad előre a győzelem útján.

Mikor érvényes a nyugaton kötött házasság

Az egyik debreceni katonai zászlóalj, amelyet 1944-ben a felszabadító csapatok közeledtére nyugatra irányítottak, nők is mehetnek. A katonák legközelebbi nősülési alkalmukon kívül magukkal vihetik menyasszonyukat is. Amikor a felszaustriai Steyr városkába értek, a zászlóalj parancsnoka elrendelte, hogy a nőket — a feleségeiket kivéve — külön táborba kell helyezni.

Öt katoná jelentkeztet elkor a parancsnoknál azzal a kéréssel, hogy azonnal elvehessék menyasszonyukat. A parancsnok meg is adta az engedélyt és mind az öt pár megesküdt a közeli Reithofer táborban, az ott működő nyilas anyakönyvvezető előtt.

A felszabadulás után a zászlóalj hazajött és az egyik Reithoferben megesküdtöt katoná kérte a bíróságot, hogy mondják ki érvénytelennek házasságát. Először is azért, mert nem polgári tisztviselő előtt létesült, másodsor azért, mert megmondta feleségének, hogy csak addig lesz érvényes a házasság, amíg hazajönnek, harmadsor azért, mert házasságkötésük nem felelt meg az ország törvényeinek, ahol házasságukat kötötték.

Végző fokon most foglalkozott az ügyvel a Kúria és megállapította: nem fontos, hogy a házasságot valóban polgári tisztviselő előtt kössék, elég, ha a közhiedelem az illető házastársnak tartja. Megállapította azt is, hogy a férfi hiába mondta, csak addig lesz érvényes a házasság, amíg hazajönnek, mert a törvény nem ismer időhöz kötött házasságot. Végül: ilyen esetekben nem döntö fontosságu, hogy a házasságkötés nem felel meg az illető ország törvényeinek. Ennek ellenére a Kúria érvénytelenítette a házasságot — egy negyedik okból. Ilyen esetekben ugyanis akkor érvényes a házasság, ha a házastársak 1 évig élnek együtt a házasság kötés után, jelen esetben azonban csak félévig.

A kormány rendelete lehető teszi a közléteknél, hogy a tulajdonukban lévő házakban az üzlethelyiségek bérletét rendkívül felmoldással megszüntethetik.

Kormányrendelet értelmében a meglévő épületekben társasházulajdon alapított további rendelkezésig nem szabad.

A belügyminiszter körrendelet adott ki az újonnan szervezett anyakönyvi kerületek sorzámanak megállapításáról.

A közlekedésügyi miniszter rendelete a vidéki távbeszélő hálósor árát 25 forintban állapította meg.

Gyászrovat

Fájdalommal tudatjuk, hogy
Szabó Lajosné
Csikes Szidonia
szabómester felesége 69 éves korában elhunyt. Temetés hétfőn 3 óraj lesz a Köztemető ravatá ozóterméből. Gyászajk: bánat s. férje, gyermekei, unokája, menyei, testvérei, sógorai, sógorlányai és a rokonság. Gyászlap helyét: Lakas: Arany János u. 24. Gebauer rendez.

Fájdalommal tudatjuk, hogy
özv. Teremi Gáborné
Farago Zsuzsánna
72. évében elhunyt. Temetés kedde délután 2 óraj lesz a Köztemető díszruvatá ozójából. Gyászajk: szövegei, gyermekei, unokái, testvérei, sógorai, sógorlányai, rokonsága. Lakás: Arpadtér 14. (Közlika 12.) Gyászlap helyét: Bartha

